

Kramériusovy

Chř. král. Vlastenské Noviny.

Roku 1792.

Dro. 38.

V Sobotu

dne 22 Září.

Čtvrtý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Válečné zprávy, list třináctý.

Blaženého bytu polního 2,596 osob. Sned gať nepřátelé zmeš-
 sbrožnosti hraběte Klér-
 se, z Kosne na den 26ho
 srpna dává se tato zpráva: Každ
 s francouzským Řiditelem perwnosti Lon-
 gwy, gehož gměno gest de l' Avergne,
 kapitulecy včieněna byla, dne 24 srpna
 weškeré nepřátelské wogsko hned ráno
 w 6 hodin z prawené perwnosti wyrábto,
 a své zbraně y praporce před městem
 složilo. Počet nepřátelského lidu w
 Longwy byl tento: Geden Oberst, 5
 Obrstlaynantůw, 38 Hsztmanůw, 36
 prwných Laynantůw, 34 druhých Lay-
 nantůw, 12 osob od štobu, kaprálowé
 a feldweblowé, muzykanti, a 2,472 mu-
 žůw sprostých, což dohromady učinilo

2,596 osob. Sned gať nepřátelé zmeš-
 sta byla wessl gednjm batalionem,
 tak též Prussané gednjm batalionem pe-
 wnost Longwy zatjm osadili.

Francouzský branný lid, genž Bur-
 gundskau branau wyssel, obrátil se k
 frontoy, Marwille a Mangteme, a
 zawázal se spolu s swým Řiditelem, že tak
 dlouho slaužití nechce, co nyněgši wál-
 ka trwati bude. — Wsem oficyrům
 bylo wsecko to zanecháno, což gegich
 vlastního bylo. Naproti tomu bez wy-
 minky wsecko připadlo cysářskému král.
 a král. Prusskému dworu, což k armádě
 přináležej, gaťo pakáže, wssickni střelnj
 nástrogowé spolu serosseni wálečnými
 potřebami, kassy, meyra a důchodowé

P p

3c

ze statků, což wšse oba dworové mezy sebou na rowné díly dělegi. Potrawa, genž w čas dobyti w pewnosti pozůstala, také hned mezy obě armády rozdělena byla.

Ua pewnosti wybogatili nássi a Prussané: 3 těžké střelby 51 metalowých děl, 4 haubice, 12 metalowých moždírů na hrubší kauli, a 6 metalowých moždírů k házení kamenů; malé zbraně neb ručnic 3,250 kusů, a 1,700 menších ručnic, též welikau zásobu prachu, kauli a giných potřeb k střelbě; mimno to také 4 standáry a 4 praporce.

3 listů, genž přicházejí z Francouzských hranic, po tu chvíli nemůžeme wyzvědět, takeli Francouzský Generál Lukner swau armádu opustil. Z Lucemburska dáwa se o něm na den 29 srpna tato zpráva: Poněwadž naše wogsto z swých míst se hnulo, a Francouzové geho mocy y welikém počtu nemohau miterak odolati, Maršalek Lukner byl přinucen swé ležení y Fontoy wyzdwihnouti, a pohodlné místo y Ryssemontu opustiti. Gakož se prawí, až za Nec caufu na rowinu tak řečenau Grestary, kdež s 38ti tisícy newycwičeného lidu na naše sgednocené armády, přibližně 80 tisíc mužů gest, čekati bude. — Dále se gestě w témž listu pisse: Wogsto, 30 tisíc mužů sylné, pod zpráwu Knížete Hohenlohe welmi rychle táhne k naší fragině, kteréhož geden díl také již až k břehu řeky Sáry a Mostu dorazyl. Po této druhé řeči gest pino lodí s potrawau. Wčerýšho dne přigeli sem mnoho děl střelcůw na vozých, a w tu chvíli za

sádnocennými armádami táhli, tak gar kož minýři a sapéri, genž z těch sem přigeli. Odpoledne Necárošstí husarů přiwedli 50 francouzských husarů od regimentu Lanzun, genž s swým Obrstrem a některými oficery z Montmedy vtekli.

Giný list z Lucemburku na den 3 toho dáwa nám následující zprávu: Obdrželi sme zde zprávu o frwawé bitvě, kteráž se mezy nássimi pod zpráwu Knížete Hohenlohe a Francouzy stihla. Francouzové na wichu sw. Michala w příhodném místě byli zastancováni. Naš Generál vložil sobě, že ge z toho místa wyžene, a protož s gedným dílem swého wogsta autok na ně pustil. Francouzové bránili se gako wzrekli, a náš lid nazpátek zabnals. Wšak po malé chvíli nássi znou na Francouze wyrazili, a po brozném potykání z toho pohodlného místa ge wytiskli. Francouzů, genž tu zabynuli, počítá se na 600, a našich na 500 mužů, kterých podobně na místě ležeti zůstali. Dne 31 srpna stihlo se giné potykání mezy Sychemontem a Necem. Pluk husarů Pruských wrazil na Francouzské myslivce, a sfermowali mezy sebou dlaubo a welmi srdnatě, wšak když opět nazpátek caufli, z gedné ani druhé strany není známo, kterážby místo byla obdržela.

Některé nowiny již předešlého týhodne vbezpečowaly, že Francouzská pewnost Thyonwill nebo Dydenhofen na den 31 srpna nássim se vzdala. Než listowe z Lucemburska až do dne 6 toho gestě o tom mlčejí. W gednom listu psaném na den 2 toho takto se prawí:

Kas

Kakauský pluk pod zprávu Pana Gene-
rála Grabete Klerse, a druhý pluk pod
zprávu Rijnzete Hohenlohe, s svými
předními strážemi až na půldruhé ho-
diny cesty k Necu postoupily. Gak
mile se lid od naší armády před kte-
rým hradem nebo malým městem okáže,
obyvatelé z těch míst, jakož y sedlácy z
okolních vesnic proti nim přicházejí,
nesau jim svou zbraň, prach a t. d.
a ke všemu hotovi gsau, k čemužby
gich při armádě potřebovati chtěli. S
20ti y 30ti vozy přigizdělí, na nichž
samu potravu naloženau magj. Pe-
wnost Thyonwill gest ze všech stran
obklíčena, tak že Francouzové z žádné
strany příchodu nemagj, a odnikud wj-
ce pomoci doufati nemohau. Dne 31
října slyšeli sme od Thyonville náraz-
né střelení z kusu, a druhého dne pří-
šla zpráva, že naši tak řečený hrad
la Granž, an toliko čtvrt hodiny od
Thyonville leží, wátečnau rukau sobě
podmanili. Kdož nám na tento hrad
antok pustili, Francouzové z slanců v
Thyonville velmi náramně střileli, wšak
předce našim nikterak vbrániti nemo-
hli.

Druhý list gest od řeky Reyna na
den 9. září, w kterémž se takto praví:
Pewnosti Thyonville na den 5. toho
poneyprw k vzdání požádali, wšak gak
branný lid tak y měšťané dali odpověď,
že doswad strany toho z Paříže žádné-
ho poručení nemagj. Kato dne 6. w
nocy počali naši do města střileti, což
y Francouzové z slanců čuili, a několi-
ka osob w našem ležení zastřelili, y gi-
nak poranili, mezy kterých to poslednjí-
mi také se Pan General Waldek na-

ležá. — (O této pewnosti bezpochyby
gestě tohoto ryhodne náležitějši zprá-
wu obdržime.) Mezy Necem a Thyon-
wille stoji sylný pluk od Pruské armá-
dy; z té strany y Thyonwille, a na
druhé straně při řece Moslu při Sato-
la Granž táhne Kakauské wogsto. Z té
strany mezy řekau Moslem w Wallingū
gsau Francouzští vystěhowancy. Brás-
lowští Francouzští Pryncové své le-
žení y Bestenhofenu z hodiny od Thyon-
wille magj, a Hessowé blíž pewnosti
Longwy, kteréz naši nedawno před-
tím dobyli, ležejí.

*) Thyonwille aneb Dydenhofen gest
malé, wšak dobře ohražené město w
knížectwí Lucemburském při řece Mos-
lu kdež přes tu řeku gest velmi ná-
kladný kamenný most. Leží tak říkaj-
gíc rovnau linyj mezy Lucemburkem a
Necem. Podlé nového rozdělení a
rozmrčení Francouzského králowstwí le-
ží w Moselském kráji, a gest blawní
město Thyonwillského podkráje, geho-
dyrektoryum také zde w Thyonwille po-
zůstává. Tohoto města Francouzové
roku 1558 a 1643 dobyli.

Že pewnost Werdyn od Brunz-
swického Wymody dobyta gest, není
žádná pochybnost, ac nám po tu chvíli
gestě obšrnějši zpráva k rukau nez-
přšla. Gak branný lid tak y měšťá-
né zapřisahli se, že se až do poslednjho
muže brániti budau; než na obrat zmé-
nili přisahu, gak mile z moždšraw a děl
náramně hřmíti vslyšeli. Geden díl
mogsta retowal se do cyratellu, a tu
těž přisahali, že se wšci sylan brániti
hřejí; wšak když poznali, gak stra-
šné přisprawy, proti nim se dělají, po-
tra-

tratili hrdinské myslí, a byli hotowi wjězům se poddati.

3 Brysli 6 září. Právě tauto chwili přišla zpráva, že dne 4 toho Vogelsang a Alspre, magice pod swan zpráwu pluk od armády Wywody z Saského Těssina, na Francauze, gichž do tří tisíců bylo, na wrchu v Kobe wypadli, a odgawše jim kusy, prach a pakáž, wsecky na různu rozebrali. Klato nasse wogsto Lannoy, Kobe a Turkoing dobře lidem osadili. — Také právě nyní řdosy z Francouzského města Lille přicháží, a prawí, že dne 2 toho celé město se zbaurilo, a wsecky brány y hned byly wzawřejny. Bezpochyby y tuto Francouzové zase budau sebe hubiti.

Giný list z Brysli téhož dne zaslaný prawí: Wčerejšího dne v večer obdrželi sme tuto welmi smutnou zpráwu z Paříže, že tam dne 2 září wzteklý lid zase přes 600 newinných wěznů wkrutně zamordowal. — Tedy Francouzští tyranové gessré se wztekati nezpřestali: gessré tomu wkrutenstwj neni konce, kterěz giž toliknacte tisíců lidu zabubilo: — Grůza gest psáti o těch wsech neschetnostech, kterých se tento zaslepený lid den po dni wíce a wíce dopaussí, a nemůž člověku gináč na mysl přispadnauti, než že Francouzové konečně sami sebe na záhubu přiwesti chęgi.

*) Poslední list z Paříže psaný na den 9ho září gessré wčjší wkrutenstwj wzteklého lidu, kteréhož se člověk děsí, oznamuge, že totiž Prynčezka Panj Lamballe, neykrásnějši žena z celého králowstwj Francouz-

ského, od wzteklých tyranů zamordowána byla. Gakož list dohládá, při sparrěni gegiho mrtwého těla přes tisíc lidu na tom místě omdlelo. — Tyrani! Igdnoceni Králowé wasse wkrutnosti a neschetnosti giž skutečně mečem a ohněm mstjiti přinuceni gsau.

Dstatuj zpráwy z Francouz.

Odedne 10 srpna, na kterýžto den Francouzové mezy sebou asy 9 tisíců lidu zamordowali, stále lidi zaginagi a odprawugi. Mnohdykrát celý den městské brány gsau zawřejny, a w noci wzteklý lid wpadne do domu, a prohlíží wsecky, a gesslíže v koho zbraň nazleznau, a neni Jakubíně aneb aspoň žeby z žoldu gegich nebyl, giž gest w podezření; tu celau familii w železa wřowagi, a do wězení wrhnau. W Troye gistého duchowního gen proto zamordowali, že nechtěl křičeti: Žiw buď náš wode! — Wlastenské ohroměžení obzřetelno zpráwu, že se perwnost Longwy cysářským wzdala, a hned bylo wogenské práwo ustanoweno, kterěz má wsecky smrti odprawiti, genž přčina gsau, že se tato perwnost wzdala. — General Lukner gest za neywyššho Wůdce nadewšm Francouzským wogstem ustanowen. — W Paříži giž počínagi dělati na wsech stranách připrawy, aby se w čas potřeby brániti mohli. Pan Beloar dal plán, podle něhož město Kobrané opatřeno msti chce. Žádá 800 kusů, gimž náspy okolo města osaditi mni. Wogenská kommissy giž mu 600 kusů připowěděla. Přednest také, aby se wsecky statue do hutj odwedly, a z nich (teprw) kusy lily.

Dne